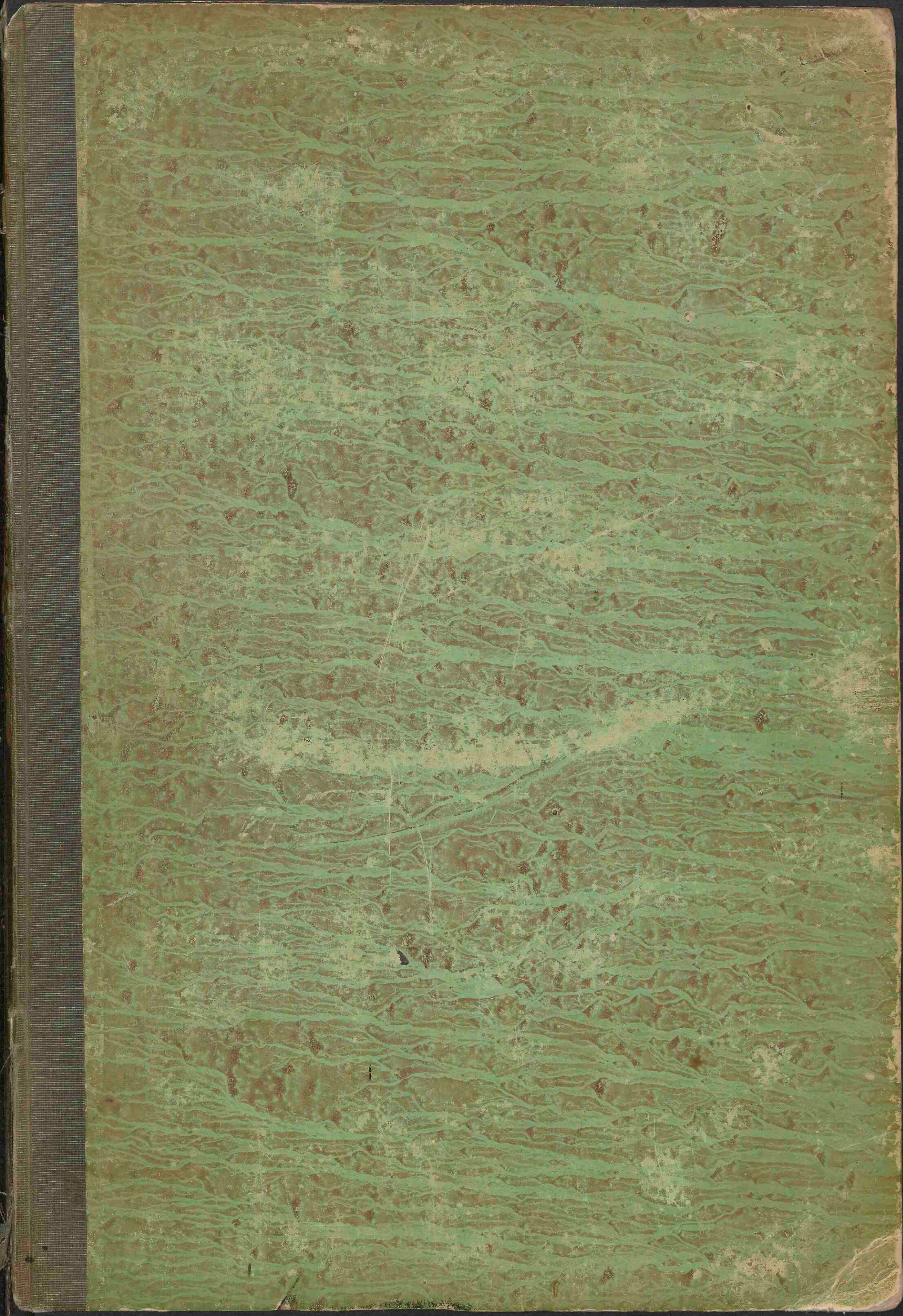

De zegepraalende Vecht, vertoonende verscheidene gesichten van lustplaatsen, heeren huysen en dorpen, beginnende van Utrecht en met Muyden besluytende

<https://hdl.handle.net/1874/269228>

BRONNEN BOUWKUNST N. NEDERLAND: NAAR PLAATS: VECHT

[ZEGENPRALENDE]

90 prenten
+ 4 extra prenten
(plaat 63 gespaard)

Met extra prenten

1e druk

221116

mar 2143

Rar
GUM
GM
-
fol 1/1

VERKLAARING

VAN DE

TITEL-PLAAT.

Graveerkunst brengt haar gaven op 't papier,
Terwyl het oog zich kan met lust verzaaden
In dit Taf'reel, vol pracht en eed'len zwier,
Daar 't veldgezicht zich mengelt met cieraaden.
De VECHT-STROOM duikt in 't lommer met haar lis
En kruik, terwijl het zwaantje zonder zorgen
Zich zelf vermaakt daar ieder vrolyk is.
De JACHT-GODIN houd niets in 't hert verborgen
Voor LANDBOUW, en belooft zyn akkervrucht
En weiden hier in 't jaagen te verschoonen.
APOLLO komt met een gezwinde vlugt
Zich aan de GRAAN- en VRUCHT-GODIN vertoonen,
En WETENSCHAP, die hy met ernst gebied
Deez' Stroom op hun banketten steeds te onthaalen,
Naardien hy haar voor rampen en verdriet
Beschermen wil, door zyn verkwikb're straalen.
In 't midden staat een EER-ZUIL opgerecht
Met een geschrift, om d'inhoud klaar te ontdekken,
Tot roem en eer der nooitvolpreezen' VECHT,
En wapens van nabygeleegen Vlekken
En Steden, daar de vreugd elk lief'lyk streelt
In 't Lentfaizoen, na vorst en stormgevaaren.
De MYTER-STAD is in 't verschiet verbeeld,
Met MUIDEN, daar deez' Vliet stort in de baaren
Der Zuiderzee, waar op ze zich vertrouwt.
Ziet daar de zin van deeze plaat ontvouwt.

CLAAS BRUIN.

VECHTAE
FUNDIS, VILLIS,
PRAETORIIS, Atque
priscis ARCIBUS
Triumphantis,
TABULA exquisitissima
edita
a NIC. VISCHERI Vidua
cum
Privilegio Ordin.
Holl. et West. Fris.

I 417 / 4981

DE ZEGEPRAALENDE
VEECHT,

Vertoonende verscheidene GESICHTEN van
LUSTPLAATSEN, HEEREN HUYSSEN
en DORPEN;

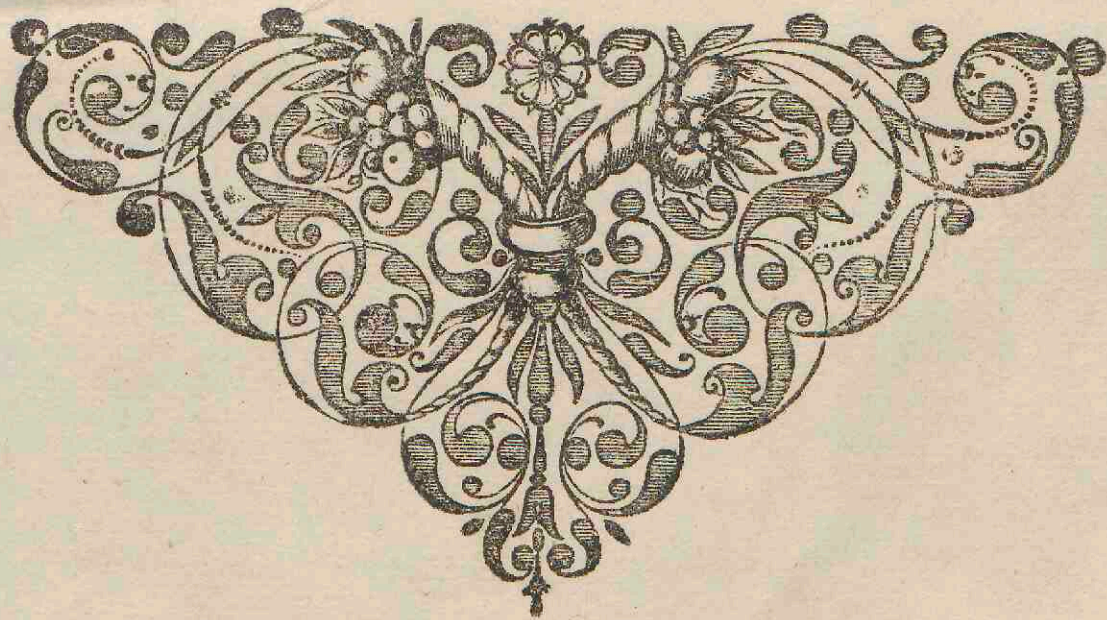
Beginnende van UITRECHT en met MUYDEN
besluitende.

LA TRIOMPHANTE
RIVIERE DE VECHT,

Remonstrant diverses Veues des
*Lieux de Plaisances & Maisons Seigneurales &
Villages;*

Commençant de *Vitrecht* & finissant avec *Muyden*.

TAMSTELDAM,
By de Wed: *Nicolaus Visscher*, op den Dam, in de Visser.

M. D. C C X I X.

DE RECHTSPRAAKENDE

V E R T A A L D E

Van de Geschiedenis der

Rechtspraak in de

Rechtspraak

Rechtspraak in de

Rechtspraak

Rechtspraak in de

Rechtspraak in de

RIVIERE DE VECHT

Rechtspraak in de

Rechtspraak in de

Rechtspraak

Rechtspraak in de

T A M S T E F D A M

By de Wet: In de

M. B. C. 1811

A A N D E
H E E R E N L I E F H E B B E R E N
V A N H E T
V E C H T - L E V E N .

M Y N E H E E R E N ,

DE *Schilderkonst* is een keurige uitvoering van een aange-
naam denkbeeld aan den Sterveling te geven, van sa-
ken, die hy nooit heeft gezien, of niet altijd heeft kon-
nen beschouwen.

Soodaanige sijn de verbeeldingen van enkele *Tronien*, geheele
Beelden van Menschen of Beesten, vermaakelijke *Landgesichten*, be-
staande in een konstige zaamenschakeling van *Bergen* en *Bosschen*,
Hoogtens en *Vlaktens*, *Zeestranden* en *Rievieren*, *Lusthuysen* en *Buiten-
plaatsen*, ernstige of boertige *Geselschappen*, oude of nieuwe *Geschie-
denissen*, raakende Staat of Oorlog, geweldige *Belegeringen*, verwoe-
de *Veldslagen*, schrikkelijke *Scheepsgevechten*, prachtige *Inhaalingen*,
en eindelijk het *Kroonen*, *Trouwen*, gravewaart *draagen* van uitmun-
tende Hoofd-Personaagien.

Maar, naademaal nu soodaanig een uitwerksel van de gemelde
Schilderkonst alleenlijk moest blyven by eene besitter, en aan andere,
ook den naastgelegenen, niet konde medegedeeld worden, soo
heeft de geestrijke *Plaat snyery*, met de Naald of het Graveeryser,
konstelijk dat gebrek ondersteund; seker uitgevoerd voorwerp op
papier afdrukkende, en alom den geheelen Aardkloot over ver-
fendende.

Nu is alleenlijk ons oogwit, uit de bovengenoemde Voorwer-
pen, de *Landgesichten* uit te kippen, en wel bysonderlijk de *Lusthuys-
sen* en *Buiten-Plaatsen*; van welke die van den Ouden tyd, en onder
deese de vermaarde Romeinen, gantslijk niet afkeerigh sijn ge-
weest.

Immers sijn hier af volslaage getuygen de ruyme *Lusthoven* van
Lucullus en Sallustius, de nette *Landhoeven* van Cicero, Vatia,
Cæsar, &c. ontrent de steden Tibur, Tusculum, Cumæ, Misen-
um, &c.

Doch, dit ter syden af: laat ons slechts keeren tot de heden-
daagsche *Lusthuysen* en *Buitenplaatsen*, soo wel *Vorstelyke*, gelijk daar
reeds door sijne *Konstplaat*en sijn gemeen gemaakt; Fontaine-Beleau,
Versaljes, &c. van Vrankrijk; Windsor, Hamptoncourt, &c. van
Engeland; het Loo, Hondslaardijk, Dieren, &c. van het Vrye
Nederland.

Soo wel *Vorstelijke*, zeg ik, als mede van mindere, doch vermoogende *Standpersonen*; teweeten, het Huys te Voorst, Roosendaal, Seyst, Heemstede, Gunterstein, S. Anneland, Duinrell, Sorgvliet, &c. alle meest uit de Konstwinkel van den Hr. *Nic. Visscher* te voorschijn gebracht.

Sie daar, **MYNE HEEREN**, de redenen die ons hebben aangemoedigd, op het spoor van soodaanige deftige voorbeelden van opmerking, dit volgende Werk te versamelen, te bewerken en uitgegeven onder den titel van

DE ZEGENPRAALENDE VECHTSTROOM:

Vertoonende de aansienlijkste *Landgesichten*, *Dorpen* en *Lustplaatsen*, van Utrecht tot aan Muyden, op de boord van deese vermaakelijke *Rievier* geleegen.

Ondertusschen staat my toe, *Myne Heeren*, dat ik u, ontrent de rang en order van deese *Konstplaat*en, met weinige woorden magh onderrechten.

Ten eersten gaat voor af cen klein *Landkaartje*, alleenlijk u aanwijfende den gekromden loop van de *Vecht*, nevens de naamen van alle de *Buitenplaatsen*, welke UE. in dit Werk, volgens haare gelegenheid, sullen worden vertoond.

I. Hier naa komt, in het klein, het *Distrikt van Utrecht*, rondom des stads platte grond; alleenlijk om het waare begin van de *Vecht* te toonen; sijnde sekerlijk alleen een toegedamde tak of sprankel van de *Lek* of *Rhyn*: hoewel ons van eenige, uit eenen anderen sy verkeerdelijk een andere oorsprong is aan de hand gegeven.

Doch ik hou my hertnekkig aan het eerste gevoelen; om dat ook den *Yselsteinschen Ysel*, de *Leerdamsche Linge*, de *Goudsche Gouwe* diergelijken beginsel als met den vinger aantoonen.

II. Dan volgt een *Geficht* van de gemelde *Stad*, aan de zyde van de *Leydsche Vaart* en de *Katryne poort*.

Die nu van **UITRECHTS** Oudheid en andere bysonderheden begeeren iet te weeten, sullen sich van *Beka*, *Heda*, *Hortensius* en *Andere*, wel kunnen bedienen.

III. Hier op verschijnt nu aan de *Vecht* het eerste *Landhuys*, nevens haaren *Lusthof*, de **ZY-BAALEN** geheeten; sijnde daar af de ontwerper, de besitter en bewooner, de Hr. **DAVID VAN MOLLEM**.

Sie dus haar *Geficht* van buyten; soo als het sich in het verbyvaaren vertoond.

IV. De *Konstwerken* op deese *Plaats*, ontrent het liggen van de groote *Kom*, met een cierlijk *Terras* omringd, naar het Huys

te sien: aanmerkelijk door een ruyme *Zaal*, van binnen door *Gerard Hoedt* beschilderd; nevens een uitmuntende *Orangerye*.

V. Deselve Kom, met haare schermen omvangen, stuytende het gesicht op het achterste Kabinet.

VI. Buiten-gesicht van ROSENDAAAL aan de *Vecht*, het Landhuys van den Hr. JOSEPH ARENDONDO: nevens een tweede plaats geheeten RAVENSBERG.

VII. Het *Landhuys* van Juffr. DU PON; nevens het dorp ZUYLEN: volgens den Hr. Burgerm. *Alting*, (*Notit. German. Inferior. 2 part. 173 bl.*) geheeten *Thule*, in een *Donatiebrief* van den jaare, 838.

VIII. Het Huys te ZUYLEN, ook door *Roeland Rochman* afge- teekend, en door *Geertruyd Rochman*, sijn suster, op het koper ge- bracht: waar af niet veel is te seggen ontrent haare Oudheden, van welke de *Bescheyden* my nooit sijn ter hand gekoomen. Was weleer- tijds in erfpacht gehouden van de *Abdije van Oostbroek*, en is nu leenroerigh aan den Gestichte van *Vitrecht*; waar mede, den 28 Januar. A. 1695. de Hr. REYNAUD VAN TUYL VAN SE- ROOSKERKEN is beleend.

IX. Buiten-gesicht van VECHTENSTEIN; de Lust-plaats van den Hr. FREDRIK d'ORVILLE.

X. Het *Speelhuys* van het Huys TER MEER; anders *Zuy- lenburg*; mede leenroerigh aan den Gestichte van *Vitrecht*; waar mede den 23 Mey, A. 1702, de Hr. VINCENT. MAXIMILIAAN VAN LOKHORST, Heere van *Maarssen* is beleend.

Hier sijn nevens gevoegd een Gesicht van de plaats VECH- TENDAAAL, en een gedeelte van het dorp MAARSEN; wiens benaaminge de *Oudheidminnaars* gaarne souden trekken, met *Hortensius*, van de *Marsi* of *Marsaci*, oude *Duitsche* volkeren: hoe- wel ik my liever aan de zyde van die geene sou begeeven, die de- selve van de *maaren*, moeren en broekken, laage en natte velden, afhaalen.

XI. Het andere Gedeelte van MAARSEN; nevens BOE- LESTEIN (een aadelyk sticht der Heeren GODYNEN) en het tegenovergelegene VECHTLEVEN.

XII. DOORNBURG wel eer de Plaats van Mejuffr. de Weduwe van *Will. Van Son*, Domheer van oud *Munster*; van binnen te sien.

Een Landhuys, vereeuwigd door het aangenaam Gedicht van Juffr. *Catryna Lescaille*, onnodig om hier in te lasschen; sijnde het selve te vinden by *Jac. van Royen*, in sijn *Landleven*, 116 bl. doch is heden, by aankoop, het Landhuys van den Heer ABRAHAM ROMSWINKEL; Resident des *Konings van Pruysen*.

XIII. HARTEVELD; de plaats van den Hr. DE SILVA; van buiten, aan de *Vecht*.

XIV. ELSENBURG; de plaats van den Hr. THEOD. DE LEEUW, Heere van Abkoude en Baambrugge.

XV. SOETENDAAL; van buiten, aan de *Vecht*; de plaats van den Hr. ISAAC SIMONS.

XVI. GOUDESTEIN; siende op *Soetendaal*, *Leeuwenvecht* en *Harteveld*.

Deese plaats ter eeren heeft de Hr. *Constantyn Huygens* wel eer drie *Puntlichten* op het papier gesteld; van welke het eerste hier nevens gaat:

Ik doe recht, *Maarsseveen*, als stoute kind'ren plechten,
Die me aan de lesse in 't school moet houden met een wenk;
Ik sit op *Hofwyk* staag aan *Goudestein* en denk,
En vliede van mijn vliet, om voor de *Vecht* te vechten.
Het Voorburg komt in roer, om tegens my te rechten
Voor de eere van de Plaats, die 't volk segt dat ik krenk,
Als ik uw *Maarsseveen* te langer lofdicht schenk
En voor de *Vecht* alleen te veel laurier wil vlechten.
Maar ik heb haast gedaan met pleiten; sy sijn 't quyt
Eerse omsien; goed of quaad, sy moeten 't my wel geven,
Daar ikse met geweld van redenen verbyt
En roeme *Maarsse-veens* paleis en keurigh leven,
De lieffelijke locht, in allerhande weer;
De klaarheid van de stroom en 't blank hert van den Heer.

XVII. Het *Rechtthuys* van MAARSSEVEEN, hebbende op zy DAALWYK, VECHTHOVEN en DEN OEVER.

Wat ondertusschen de Heerlijkheid van *Maarsseveen* aangaat, versuymenis en krygsorkaenen hebben veel papieren verdonkerd en vernield; alleenlijk is het seker, dat *Maarsen* eertijds onder de Heer van *Arkel*, nevens *Abcoude* en *Maarsseveen* is geweest; gelijk hy mede was heere van *Putten* en *Geervliet*; alwaar hy nevens sijn gemaalin is begraven, en haare beelden op de graffark uitgehouwen noch heden sijn te sien.

XVIII. HOOGEVECHT, van buiten; de Lustplaats van FRANCOIS SWEERTS.

XIX. Het generaale Gesicht van binnen, naar achteren.

XX. De achterste Terrassen en het Kabinet.

XXI. De groote Kom, met haar Terrassen; siende naar vooren, op het Huys.

XXII. OTTERSPOOR, van buiten; de Lustplaats van JACOB VAN LENNEP.

XXIII. Geficht van de Dwars-vyver, op eene der Kabinetten.

XXIV. Geficht, uit het achterfte Kabinet, naar de *Vecht*.

XXV. GANSENHOEF; het Landhuys van den Hr. JAN HUYDEKOPER, Heere van Maarffeveen, fiende naar het Rechthuys van Maarffe-veen.

XXVI. Geficht, over de groote Dwars-vyver, naar achteren.

XXVII. Het Huys OUDAAN; heden een Huirhofstede by de *Vecht*, boven Breukelen, aan de Trekwegh of het Sandpad, rondsom in het water, van vooren aan een hangend Torentje tuffchen twee gevels kennelijk.

Voort is de eigenaar de Hr. VAN BONENGE, een Gentenaar, wegens fijn Huysvrouw, de fuster van de drie Heeren van *Oudaa*; van welke Heer *Jacob van der Burg* de laafte is geweest.

XXVIII. Het Huys te NIENRODE, by Breukelen, aan de Wagenwegh; meêr als eenmaal vyandlijk vernield; gelijk A. 1481. door die van Utrecht, het felve hebbende belegerd en ingenoomen: en weder, naa de herbouwing en verbetering, A. 1674. door de Fransche brandftichters.

Is tegenwoordig eigen aan Heer JAN DORT; het oude, ontrent de timmeragie feer ongelijk.

XXIX. VREDEN-OORT, tuffchen de Wagenweghen de *Vecht*; in eygendom aan Mevr. ANNA PERGENS, Vrouw van Nienrode.

XXX. Het Landhuys van den Heer THEODOOR BOENDERMAKER, aan Breukelen tegen over Gunterstein, tot noch toe met geen andere Naam als van den Besitter bekend.

Het Geficht is van achteren en op de zy voor die van Maarffen of Utrecht koomen nederfakken.

XXXI. Vertoonng van het gemelde Huys aan de *Vecht*, tuffchen twee fitplaatsen door *Isaac Moucheron* meesterlijk beschilderd, ingeflooten, en hebbende het oogh op een Fontein, van twee groote Tritons onderschraagd.

XXXII. Geficht van de groote Kom en alle het Fonteinwerk in defelve, en op den Terras tuffchen de twee Kabinetten, en voor het Beeld van de gefchaakte Proferpyn.

XXXIII. Het Huys GUNTERSTEIN, ook affonderlijk in xv. Gefichten, nevens de Voortitel, door *Nic. Viffcher* wel eer in het licht gebracht; van achteren.

Heden is van dit Heerenhuys de besitter de Hr. FERDINAND VAN COLLEN, Hoofdofficier der stede Amfteldam, Heere van Gunterstein en Thienhoven: maar wel eer is het by aankoop geweest een eigendom van den Hr. Pensionaris *Jan van Oldenbarneveld*; wel een Hollandfch leen, doch, volgens een gefegeld *Schrift* van A. 1611, altijd blyvende een gedeelte van het Sticht.

A. 1672. deden het de moedwillige Fransche springen: naa 't verbranden der huysen Ruwiel en Nienrode; soo dat het heden is een nieuw gebouw, en niet soo swaar als voor het verbranden.

XXXIV. Het vermaaklijk dorp BREUKELLEN, aan de syde van de *Vecht*; van een hoogen ouderdom; sijnde Anno 838, door graaf Rotgar, aan de Kerk van Utrecht geschonken; als wanneer men het noemde *Bracola*, *Bróklede* en *Broekenlandia*, gelijk in de oudste *Schryvers* kan worden naagesien.

XXXV. Het Huys QUEEKHOVEN; het Kostschool van den Hr PIERRE MANNOURIE; seer bequaam om de toegesondene jongelingen aldaar te onderwijzen, en met de schoone plantagie te verlustigen.

XXXVI. Gesicht van binnen, met twee fraaije haagen afgeslooten.

XXXVII. GROENEVECHT, de buitenplaats van den Heer ADRIAAN RUTGERS, van het Sandpad afstesien, over de steene jagthaven.

XXXVIII. Een Gesicht dwers verby het Huys, naar de brug ende lange Laan te sien.

XXXIX. VECHTVLIET, aan de syde van de wagenwegh; de plaats van den Heer WILLEM VAN DEN BROEK.

XL. HOFWERK, aan de selve syde; de Plaats van Mejuffr. Weduwe van den Hr. PIETER VAN VEEN.

XLI. VYVERHOF, aan deselve syde; wel eer de Buitenplaats van Mejuffr. AGNES BLOK, huysvrouw van den Hr. *Sybrand de Flines*; wegens het aanqueeken van seldsaame bloemen en uitheemsche planten, met recht geheeten *Flora Batava*; den 20. van April A. 1704. overleden.

Heden, naa het vertimmeren en vergrooten het Landhuys van den Heer BENJAMIN TEIXERA.

XLII. OVERHOLLAND; ook al aan deselve syde; de Plaats van den Heer THEODOR. HUYGENS, Schepen der stede Amsteldam, en Heere van HONSKOOP.

XLIII. De STERRESCHANS; in den gruwfaamen oorlogh van het jaar 1672, een fraaye vesting sijnde geweest; gelijk noch elders in Print by de *Schryvers* kan gesien werden: heden de Buitenplaats van den Heer DAVID RUTGERS.

XLIV. Gesicht, door deese plaats, van de Kleywegh naar de *Vecht*, nevens den ingang aan deselve.

XLV. RUPELMONDE; de Lustplaats van den Heer JEAN DE WOLF: met haar schoone Barceau, gevende een seer aangenaam Vecht-gesicht.

XLVI. NIEUWERSLUIS; een vesting met 2 punten aan wéesyden

fyden de *Vecht*, in gemelden oorlog, ook by de *Schryvers* in Print te sien: sijnde het Kerkjen in een Staatekamer van Amsteldam en Uitrecht verwisseld. Dit is de pleisterplaats voor die met de Jaagschuit naar Uitrecht of Amsteldam sich begeven.

XLVII. OUDERHOEK; ouder als men eigenlijk heden met vergunbrieven kan bewyfen; ten minsten men weet by overlevering, dat het TEN WIELE plag genaamd te sijn; dat het een jagthuys der oude Bisschoppen is geweest; dat het veele uitmuntende voorrechten, door de besitters verworpen, heeft gehad; en dat het, ontrent A. 1619, is gekoomen aan de voorouderen van den tegenwoordigen besitter, den Heer ANTONI VAN HOEK.

Voorts is deese Hofftede, voor de nieuwe verandering, van *Antoni Janssen*, vader van den verhevenen Dichter, *Johannes Antonides*, met een *Lofdicht* vereeuwigd.

XLVIII. Gesicht, verby het Speelhuys, naar de Nieuwerfluys.

XLIX. Gesicht, uit het Speelhuys, aardig van binnen beschilderd door *Philip Tideman*, naar het Laboratorium of het Tuyghuys van de Vuurwerken, en den Eetkamer.

Doch, terwyl wy by dit roemenswaardige Speelhuys sijn, kan ik niet wel naalaaten, met dit volgend Lierdicht van Dr. *Lud. Smids*, een weynig UE. op te houden:

Maar, OUDERHOEK, myn vreugd, myn lust,
By wien ik nam een soete rust,
Een rust van acht of negen dagen,
Wat quelt gy my toch met uw vraagen:

Of nu myn ooglust is voldaan,
En of ik graag van hier wil gaan,
En 't vrolijk *Vechtje* moe, my morgen
Wêer werpen in een zee van sorgen?

Gy tergt me ook OUDERHOEK, en fart
De teerste tochten van myn hart,
En doet my scheiden van uw Laanen
Niet sonder troosteloose traanen.

Soo joeg men kykers uit de Bak,
Als *Benjamin* of *Koning* sprak,
Omheind met prachtige Toneelen,
En ons dèe luystren naar het speelen.

Met my maakt gy het ruim soo erg,
Gy formt een cierelijke *Berg*,
Daar ik, langs twintigh breede trappen,
Door groene *Taxis*, op kan stappen;

En daar, van haaren vlakken kruin,
Sien over velden, bosch en duin,
(Dit sou wel Koningen bekooren)
Naar *Vitrechts* bischoplijke Tooren.

Gy graaft een groote en wyde *Kom*,
Besoomd met heygras, om en t'om,
En stort daar in, met sacht geklater,
Die lieve *Vecht*, haar silver water:

Een oog-betovrend Waterbad,
Als ooit *Diana* heeft gehad,
Wanneerse, warm en moe van jaagen,
Het stof van 't blanke lijf wou vaagen.

Hier moest *Narcissus* sijn geweest;
Hier kon hy sijn volmaakte leeft,
Als in een spiegelglas, beschouwen,
En 't leven mogelijk behouwen.

O lustplaats, wie sou van u gaan?
Op jeder voetstap blijf ik staan,
Moet ik, gedwongen heene strijken,
Vergun me dan ook om te kijken.

Vaak om te sien naar al het geen
U opheft, boven het gemeen;
Uw Speelhuys, Vyvers, Wandeldreeven,
Myn doffe geeft weer doende leven.

ô OUDERHOEK, neem jaarlijks toe!
Ik gaa; gy kond wel denken, hoe!
Dus val, voor my, te voet uw *Heeren*,
En vraag: magh *Smids* wel wederkeeren!

Ouderboek, den 26 Mey, 1709.

L. Gesicht over de laatste *Kom*, naar den berg *Parnas*, van voo-
ren met 22 hardsteene trappen, en rondsom met grotwerk ver-
cield.

LI. Gesicht van *Parnas*, over de 3 *Kommen*, naar het *Huys*,
geslooten met den *Vecht* en de *Kleywegh*.

LII. Gesicht, over de *Karpervyver*, naar *Parnas*, met een
schoone *Barceau* omringd. Hier worden dagelijks de *Karpers* met
wittebrood gelokt en gespijst.

LIII. Het *Landhuys* van den Heer *ANDRIES PELS*; tot
noch toe met geen andere Naam als van den *Besitter* bekend: sijn-
de dit de dwersfnede van de plaats; hebbende ook een voorland
of

of Bogaard, tuffchen het Sandpad ende Wagenwegh.

LIV. MIDDELHOEK; de Luftplaats van den Heer ANTHONI BIERENS; van het Speelhuys tot aan het Woonhuys op fy naar Loenen te sien.

LV. Geficht van de Wagenwegh, op het Woonhuys en de *Vecht*.

LVI. Geficht van het andere Gedeelte van de Plaats, over de Wagenwegh gelegen.

LVII. NIEUWERHOEK; de Luftplaats van den Heer JAN VAN TARELINK; op fy, naar Loenen te sien.

LVIII. Geficht van het Huys, met fijne Parteres aan weerfyden; van vooren.

LIX. Geficht van het andere gedeelte van de Plaats, over de Wagenwegh gelegen.

LX. CROONENBURG, te sien van de Wagenwegh, koomende van Loenen. De besitter is heden de Heer DOMINICUS FRANCISCUS VAN CAMMINGA, getrouwd met Mevrouw, de Weduwe van den Heer WITTER VAN TER AA.

Voorts een oud en fwaar gebouw, van den Heer *Jan van Kroonenburg*, Ridder onder graaf *Diderik den Vi*, de laafte der eerste fomme van *Croonenburg*, ontrent A. 1122. geficht.

Hier heeft ook *Gerrit van Velfen*, de neef van den gemelden Heer, als eigenaar gewoond; en hier is ook, A. 1296. de gevangene graaf *Floris de V*. door de wraakfuchtige faamengespannene vervoerd.

A. 1672. is het, den eerften Auguff. door de Franfchen ingenoomen; doch die het, den 5 deefes weder, hebben verlaaten; naa dat fy den fwaarften tooren hadden doen fpringen, en dus dit groote Heerenhuys van alle fijn cieraaden ontmanteld.

Echter is het als noch waardigh om naukeurigh van binnen befien te worden; niet alleenlijk wegens de twee met fwaare gewelven onderfteunde Kelders, als wegens de ruyme en kostelijke Saal, waar aan, foo boven als rondfom, het witte Plakwerk der Italiaanen een overkonflich meefterfuk vertoond.

LXI. Geficht van beide vleugels, of Orangerye en Stallinge; aan het Sandpad en de *Vecht*.

LXII. LOENEN; anders *Lonen* of *Lona*, eene der oudfte dorpen in het Sticht van Utrecht; A. 953, al door Keifer *Otto de Groot* aan de Kerk van Utrecht weghgefchonken.

Ligt ook niet verre van *Loenersloot* of *Lonoralaca*, onder dit dorp behoorende, A. 866. en door den graaf *Rotgarius*, aan St. Marten, te *Loenen* vereerd.

Ik zeg, het is een feer oud dorp; maar dat hier wel eer de Maan of *Luna* fou aangebeden fijn, en datfe deswegen de naam van *Lu-*

nen ontfangen fou hebben , dat fet ik op de lange ley der dichtlievende monikken.

LXIII. LOENEN ; het Landhuys van den Heer CHRISTIAAN PERSYN, Heere van *Loenen* , aan de andere fyde van het dorp , aan de *Vecht* gelegen : van vooren , uit de Rywegh aan te sien.

LXIV. Geficht van het selve Huys van achteren , aan sijne twee vleugels verknocht.

LXV. Geficht , van het Dorp , verby het woonhuys , door de groote Laan.

LXVI. Geficht , verby de Stalling , naar het groote Kabinet.

LXVII. Geficht , verby het Landhuys ; in het koomen van *Vreeland* naar bovengemeld dorp.

LXVIII. WALLESTEIN eertyds *Kickenstein* ; de Lustplaats van den Heer JACOB BALDE, Agent van sijn Koninglijke Majesteit van *Deenmarken* , van de Rywegh te sien.

LXIX. Geficht van binnen ; uit het Woonhuys naar het achterste Kabinet.

LXX. Geficht , over de groote Kom , naar het Woonhuys.

LXXI. OOSTERVECHT ; de Lustplaats van den Heer ISAAC SIMKENSON ; aan de overfyde van de wagenwegh.

LXXII. Geficht van binnen , langs beide Vyvers , naar de Praalpoort.

LXXIII. VREDELAND of VREELAND ; een Dorp in het sticht van *Utrecht* , aan de *Vecht* , tusschen *Loenen* en *den Bergh* , hebbende landwaard achter sich leggen den opslagh van een vernieuwd Kasteel , op de gronden van het oude , A. 1260, door den kriyghlievenden bisschop *Henrik van Viande* gesticht.

Merk ondertusschen aan uit een oud *Segel* , dat ook al van ouds *Vreeland* onder de steden is gerekend.

Eindelijk diend ook niet overgeslagen te worden , dat het *Speelhuys* , hier op de voorgrond geplaatst , voor eenige jaaren , op *Onderhoek* , boven de *Karpervyver* heeft gestaan : te meêr , dewijl van het selve in het bovengemeld *Lofdicht* van *Antoni Janssen* word gewagh gemaakt.

LXXIV. DE NES of REAALEN EILAND ; het Landhuys van den Heer REAAL, Heere van *Vreeland* en *Nichtevecht* , in het geboomtê gedooken.

LXXV. Het Huys te NEDERHORST ; van den Heer GODDARD VAN THUYL VAN SEROOSKERKEN, Heere van *Welland* , *den Berg* , &c. te sien van de Rywegh , tusschen den *Bergh* en *Nichtevecht*.

LXXVI. Het oude Dorp DEN BERG ; aan de *Vecht* in het sticht van

van Utrecht; staande haar Kerk, geheel van moppen, op een hoogen heuvel, hier met 18, en daar met 20 trappen op te klimmen.

Voorts is deesen heuvel, tusschen kley en darry, gelegen op een sandplaat, loopende, soo men voorgeeft, self binnen Amsteldam, tot in de Warmoesstraat.

Eindelijk is het voor de Liefhebbers van de *Neerlandsche Aloudheid* aanmerkelijk, dat rondsom het portaal van gemeld Kerkje, ten Noorden, met seer oude letteren, van *S. Elburgis* word gewagh gemaakt.

LXXVII. PETERSBURG; het Landhuys van den Wel-Ed. Gestr. Heer CHRISTOFFEL VAN BRANDS, Rijks Edelman, Hofraad en Resident, &c. van zijn TZAARSCHE MAJESTEIT, &c. &c. &c. resideerende tot Amsteldam. Anno 1717. meermaalen door haare ZAARSCHE MAJESTEITEN besocht en ook naar zijn Voornaam benoemd.

LXXVIII. Gesicht, op den achtergevel van het Huys, over den grooten Vyver.

LXXIX. Gesicht, verby het Huys, langs de Fontein, naar het Zykabinet.

LXXX. Gesicht van het Huys, over de groote Vyver, naar achteren.

LXXXI. Gesicht van de Orangery, en de Badstoof.

LXXXII. Gesicht van de Groote Laan; alwaar haar *Majesteit*, CATHARINA ALEXIEWNA, met een keurig musijk van gesang en snaarspel is vereerd.

LXXXIII. Gesicht van achteren, door de groote Laan, met een kleinere Laan, aan weerzyden.

LXXXIV. Gesicht van de Voljeere, soo men het noemt, op allerhande soo watervogelen, als andere.

LXXXV. Gesicht van de achterste Kom, met de wederzydsche Kabinetten.

LXXXVI. Gesicht door de Barceau, met een Vyver omringd.

LXXXVII. Gesicht van het groote Kabinet, op het Bergje, met eenige trappen toegankelijk; het dagelijks verblijf van hunne *Keiserlijke Majesteiten*.

LXXXVIII. Gesicht van den Berg over de Voliere; stuitende het verschiet op de dorpen *Nichtevecht* en *Den Berg*.

LXXXIX. VECHT-GESICHT; waar in, aan de Rywegh, de Naamloose Plaats van den Hr. JAN BRANTJES; en ROOSENDAAL, het Landhuys van Mevrouw BRIGITTA GEELVINK, weduwe van den Heer *Hillebrand Bentes*, Schepen der stede Amsteldam.

XC. OVERDAM; de Hofstede van den Hr. PIETER MELK-POT; siende op de schans HINDERDAM, in de treurige Historie van den Franschen oorlogh des jaars 1672, bekend.

XCI. De UITERMEERSCHE SLUIS; een welgelegene schans op de *Vecht*; mede in bovengenoemde Historie berucht.

XCII. VECHT WYK; de Hofstede van den Hr. DIRK BOSCH, ontrent Weesp; aan de Rywegh.

XCIII. DRIEMOND; de Lustplaats van den Hr. CORNELIO VAN LAAR; op drie wateren het uitsicht hebbende, het *Geyn*, *Smalwesop* en de *Gaasp*.

XCIV. Gesicht van het Huys van Achteren, aan de groote Kom.

XCV. Gesicht, uit het Huys, over de groote Kom of vyver, naar achteren.

XCVI. Gesicht van de halve Kom, in het achterste deel van de Lustplaats.

XCVII. WEESP; *Wesep* en *Wispe* van ouds; een stad al genoemd in een bisschoplyke *Vergunbrief* van den jaare 1131. en door verscheidene krygsgevallen, der jaaren 1356, 1505, &c. genoegsaam bekend.

XCVIII. Eindlyk, verтоond sich hier de stad MUYDEN, met haar overoud casteel, wel eer, ontrent A. 1290. door *Floris de V*, graaf van Holland, geboud en naderhand de wooning der Drossen van *Muyden* en Baljuwen van het *Goyland*. Ondertusschen is ook deese stad, A. 353, door keiser *Otto den Eersten*, aan de kerk van *Utrecht* weghgeschonken; van welke wel eer een gevangene meerminne, volgens *Wilhelm Hermanni*, by *Mattheus*, *Analector. 1. Tom. 523. pag.*

*Muden sal Muden bliuen,
Muden en sal noit becliven,*

Dit is, *Myn Heeren*, al het geene in dit werk, door DAN STOPENDAAAL verkoosen, geteekend en uitgevoerd, word begreepen. Dit is het, dat niet alleenlyk voor die de VECHT-STROOM, op de gemelde *Landhoeven*, bewoonen, maar ook voor de naagebuiren en vreemdelingen, die, by somerzaisoen, hier een plaasierigh oogvermaak willen genieten, soo nut als aangenaam: en dat wel, eer sy de *Vecht* gesien hebben, bequaam om hen herwaarts aan te lokken, en naderhand mede dienstigh om noch langen tyd de geheugnis van het genootene gesicht in hunne binnenkameren te bewaaren. Dit is het ook, dat als tot een modell en voorbeeld kan verstreken, aan soodaanige *Heerschappen* als souden syn gene-gen hunne *Plantagien* te veranderen, of liever een nieuwe stand te verkiesen: synde hier te vinden de cierlykste, en vermaaklykste concepten of uitvindingen van *Jan en Samuel van Staden*, *Steven Venakool*, *Sim. Schyn-*

Schynvoet, en *Jac. Marot*: alle ervaren en alombefaamde *Architekten* en meesters van plantagien konstigh aan te leggen. Dit is het eindlyk, *Myne Heeren*, dat UE, met alle genegenheid en eerbiedigheid, gulhertigh word opgedraagen van die geene, die sich de eer geeft van genoemd te worden,

Amsteldam,
den 1. Decemb.
des jaars 1718.

UE^s. ootmoedigen dienaar,

ANDRIES DE LETH.

DE VECHTZANG,

VAN

JAN DE REGT.

O Vechtstroom, met uw blanke zwaanen,
Uw vogels, vissen en geboomt,
Uw hofsteën en uw schoone laanen,
Alom met wélig gras bezoomd!

Als ik de lustige landsdouwen,
Door uw kristal van een gedeeld,
En al uw trotse veldgebouwen
Bezie, hoe word myn oog gestreeld!

Als gy my, onder 't speelevaaren,
Vertoond uw akkers, op een ry,
Bezaaid met goude korenaaren,
Wat zet gy my vernoegen by!

Gezeten aan uw oever neder,
Verkwikt gy my, door 't helder nat,
En dus hervat ik 't leven weder,
By na verlooren in de stad.

Ik voel myn geesten door de gorgel
Van uwen nachtegaal gewekt:
Een klank veel zoeter als een orgel,
Die myne ziel na boven trekt.

Ik hoor een lieffelyk geschater
Van duizend vogels onder een;
De galmen rollen over 't water,
En langs uw groene paden heen.

Zy vliegen over bloem en kruiden,
 Van *Nieuwerode* na den Dom,
 Van *Goudestein* na 't slot van *Muiden*,
 Gekaatst al heen en wederom.

Ik zie de spartelvissen springen,
 En dansen op uw kristalyn;
 Wie kan zyn vreugden noch bedwingen,
 Daar zelfs de vissen vrolyk zyn?

Het vee, met opgesteekene ooren,
 Schept ook behaagen in 't gefluit,
 Als of *Arion* was herbooren,
 En *Orfeus* met zyn blyde luit.

Ik hoor uw vloeiend zilver bruisen,
 Gelyk een zachte waterval,
 Uw eik en populier, aan 't ruissen,
 Voltooiend 't aangenaam geschal.

Het weste windje blaast violen,
 En strooid my roozen in de mond.
 O Vecht! gy hebt myn hart gestoolen;
 Ik rys niet weder van uw grond;

Uw grond, die steeds van milde honing,
 Van melk en malfse boter vloeid:
 Dus leef ik ryker als een koning,
 Vernoegd en van geen zorg gemoeid.

N A A M W Y S E R T J E

der Lustplaatsen aan de

V E C H T,

door verscheidene DICHTEREN vereeuwigd.

1. De VECHT selve; door bovenstaande *Jan de Regt.*
2. Het MAARSEVEENSCHÉ Tempe; door den Heer *Balthazar Huide-
 kooper, &c. &c.*
3. GOUDESTEIN; door den Heer *Constantyn Huygens, en Lucas Rotgans.*
4. DOORNBURG; door bovengemelde *Juffr. Katryne Lescailje.*
5. VOORTWYK; door *J. B. Wellekens.*
6. VYVERHOF; door *Gualtherus Blok.*
7. OUDERHOEK; door *Antoni Janssen*, boven ook gemeld; buiten *Ande-
 re*, niet in het licht gegeven.

S P E E L R E I S
L A N G S D E
V E C H T S T R O O M,
O P D E U I T G E G E E V E N E
G E Z I C H T E N
V A N D E
Z E E G E P R A A L E N D E
V E C H T.

AS J. H. ...

THE ...

...

3 P I E T I R E T S

...

VECH ...

OR DE ...

GEN ...

...

NE ...

VE ...

...

S P E E L R E I S

L A N G S D E

VECHTSTROOM.

Een ander zing' van minnetochten,
 Of doop' zyn pen in gal en roet,
 Of, daar een zeege word bevogten
 In inkt gemengt met menschenbloed.
 Het lust my van een Stroom te dichten,
 Daar ieder voor verstormt moet staan.
 Het lust my Stopendaals gezichten,
 Ge-etst naar 'tleeven, naar te gaan,
 Waar door de VECHT, zo lang verschooven,
 Haar hoofd met luister steekt naar boven.

Doorluchte Stroomen, belgt u niet
 Dat ik een Spruit zo laag gebooren,
 Ten top verheffe, en in 't verschiet
 Een' schat die menig kan bekooren
 Vertoon in eenen kleenen kring,
 Vol Landpaleizen en Kasteelen:
 Gy kent dien kostelyken ring,
 Omzet met dierb're Hofjuweelen.
 Men tast nooit mis in 't ryk genot,
 Van Utrecht tot aan 't Muiderflot.

O VECHTSTROOM! die uw vrucht'bre randen
 Besproeit met levendig kristal,
 Wat heb ik niet al stof voorhanden,
 Om 't onuitspreekelyk getal
 Van Keurgezichten te verhaalen,
 En al uw schoonheid op een ry
 Slegts met een doodverf af te maalen!
 Meer kan ik niet. Hoe lustte 't my,
 Indien 't my heden mogt gebeuren,
 Uw' waaren oorsprong naar te speuren!

En vraagt men waar 't belet uit spruit?
 De vlugge tyd, ô roem der Vlieten!
 Heeft my in mynen loop gestuit,
 Om 't rechte doelwit te beschieten:
 Nu vind ik my verplicht om maar
 Een schets van uw cieraad te geeven;
 Cieraad, dat in geen enkel jaar
 Kan overdacht zyn en beschreeven,
 't Geen echter noch te volgen staat,
 Zo d'Oppermacht my leeven laat.

Myn Reisgenooten, maakt u vaardig,
 De Speelsloep wagt en legt gereed
 Tot deezen korten togt, 't is waardig
 Dat men een dag of zes besteed
 In deeze lommerryke strecken.
 Verschoon me, ô Bisschop'lyke Stad!
 Dat ik u nu niet aan kan spreeken;
 'k Bewaar voor u een' Letterschat
 Die u, mag maar myn Zangster leeven,
 Genoegen en vermaak zal geeven.

Wel aan : maar hoe ! wat zacht geruis
Komt fchielyk in myne ooren daalen ?

Ik hoor een aangenaam gedruis :
Wy zyn hier aan de ZYDE-BAALEN,
Daar't water, door de kunst geleid,
Een groot gevaart' kan doen beweegen,
Tot algemeene nuttigheid,
Wyl duizenden, door 's Hemels zeegeen,
Bestaan van 't pragtig wormgespin.
Wat brengt de zyde al voordeel in !

Wie kan hier zyn gezicht verzaaden
Door al 't geraas, 't gewoel, 't gezwier ?
Wat teelt gy niet al goude draaden,
O wormpje ! klein, doch edel dier :
Arachne zwyg' vry van haar weeven,
Gy kunt de schoonste glans en pracht
Aan Koninglyke Hoven geeven.
Dus word de mensch niet veel geacht,
Zo lang zyn deugd, verstand en gaven,
Zyn in vergeetenheid begraven.

Nu eens dit hoffelyk gestigt,
Door Heer VAN MOLLEMS geeft voltoogen,
Beschouwt : ô welk een schoon gezicht
Vertoont zich heuglyk voor onze oogen !
Hier paart de Schikkonst met natuur,
De Kom met zyne waterstraalen,
De Kabinetten als een muur
Geschooren, daar men in kan dwaalen ;
't Juicht al, hoe stom, tot lof en eer,
En roem van hunnen braaven Heer.

Maar wie, wie moet zich niet verwond'ren,
 Die deez' beroemde Hofzaal ziet,
 Vol pracht van boven en van ond'ren?
 Verdwyn, verdwyn vry in 't verschiet,
 Al wat den naam van schoon mag draagen.
 O zielbetooverend gesticht!
 Uw glans kan Koningen behaagen.
 De Myterstad is steeds verplicht
 Uw' Eigenaar, met blyde klanken,
 Voor zulk een keurjuweel te danken.

Nu weder voort, het Jaag-paard zal
 Ons voorgaan, en den weg steeds wyzen.
 Ik hoor een lieffelyk gefchal,
 Terwyl de Lentezon aan 't ryzen.
 De paerlen van den morgenstond
 Naar boven trekt: verkwik'bre straalen!
 Gy maakt het kwynend hert gezond;
 Natuur kan in u adem haalen,
 Zy teelt uit u, door Gods beleid,
 Wat strekt tot nut en vrolykheid.

O aangenaam en veilig reizen!
 Wat kan de zinnen meer voldoen
 Dan keurelyke veldpaleizen,
 In 't midden van 't bekoorlyk groen
 Met diep verwond'ren te beschouwen?
 Daar gulle en onbesprooken vreugd
 Myn Vrienden, zonder misvertrouwen
 En wrok, elks ziel op 't hoogst' verheugt.
 Laat and're dert'le lusten looven,
 Deez' wellust gaat het al te boven.

Wy streeven ROOZENDAAL voorby
En RAVENSBURG, twee schoone Hoven.

Zacht Stuurman, leg het roer in ly.
't Gaat wel, wy zyn 't gevaar te boven,
De lyn is los, sla weder voort;
Men moet zich hier voorzichtig myden,
Om in dit zielverruk'lyk oord
Geen schipbreuk met deez' Sloep te lyden.
Dus word wel 't allergrootst' vermaak
Betaalt met eenen bitt'ren smaak.

Dus moest wel eer door 't overzeilen,
Bohemens Erfprins, VREDERYK,
Den grond, helaas! van d'Ystroom peilen,
Voor Amsteldam, daar 't Vorst'lyk lyk
Gevonden wierd na weinig dagen;
Wat ook tot hulp wierd onderstaan
't Was al vergeefs; ô droeve plaagen!
De Vader zag zyn' Zoon vergaan;
Die morgenzon, te vroeg aan 't zinken,
Deed hem in traanen schier verdrinken.

Wat Koning zou voor zulk een pand
Zyn wettig Kroonrecht niet verruilen?
Dus houd het aardsgeluk geen' stand.
Maar zacht, ik zie wy zyn te ZUILEN,
't Geen, zo men wil, zyn' oorsprong telt
Uit Eer-kolommen der Colonnen,
Een Roomsch geslagt, wanneer 't geweld
Dit vry Gewest heeft overwonnen;
Doch de Oudheid, schoon m'er veel uit leert,
Is meest door d'ouderdom verteert.

Ziet hier 't Kasteel, met dikke muuren
 En toorens naar de aloude pracht
 Gebouwt, om eeuwen te verduuren,
 Daar 't krygsrammeiwerk vaak haar kragt
 Vergeefs op heeft gespilt voor deezen;
 Nu heeft het voor geen oorlogsvlaag
 Van bitse burgertwist te vreezen,
 Die onverzaadelyke plaag,
 Beluft, om tot haar wit te raaken,
 Op rooven, schenden, moorden, blaaken.

O VECHT! verrukkelyke Vliet!
 Hier hebt ge u als een slang geboogen;
 Hier toont ge ons wond'ren in 't verschiet,
 Gewrogt door 't eeuwig Alvermoogen;
 Elk is op 't schoon gezicht beluft,
 Terwyl wy VECHTENSTEIN genaaken,
 Daar Heer d'ORVILLE zich geruft
 Kan met zyn Lief en Kroost vermaaken,
 Wanneer zyn brein is afgemat
 Door koopzorg in een Waereldstad.

Uitspanning kan de geest verblyden,
 Door onverpoofde last bezwaart,
 Waar door ook 't lichaam heeft te lyden.
 Maar 'k hoor aan 't trappelen van 't paard
 Dat wy te MAARSSSEN zyn gekoomen,
 Een groot en neeringryk Gehugt
 Geleegen aan de frisse stroomen,
 Welks standplaats en gezonde lucht
 Kan meenig uit de Steeden troonen,
 Om hier in de eenzaamheid te wonen.

Daar legt de grond van't Slot, gebouwt
 Voor menig jaar door Meester STEVEN,
 Die grooter zorg droeg voor zyn goud
 En schatten, dan voor 't dierbaar leeven,
 Toen 't muiltziek rot, door wraak verwoed,
 Van Utrecht hem hier kwam bespringen,
 En deed hem smooren in zyn bloed.
 Hy, die zyn geldzucht niet kan dwingen,
 Haalt, na veel leed en ongevals,
 De doodstraf dikwils op zyn' hals.

Nu kan Heer LOKHORST zich vermaaken
 In 't Landhuis op dat puin gestigt,
 Na 't staatsbestier en 't nodig waaken.
 O welk een heuggelyk gezicht
 Doet zich hier op in alle deelen!
 Hier ziet men Laanen, dicht beplant,
 Daar schaduwryke Lustpriëelen,
 Ginds klaverveld en vruchtbaar land.
 O MAARSEN! 't geen elk kan bekooren,
 Ik heb my zelf in u verlooren.

Wy zien nu weder veldwaard in,
 Daar DOORENBURG ons blinkt in de oogen,
 Waar van de Tiende * Zanggodin
 Eens zong, en elk hield opgetoogen
 Door weêrgalooze Poëzy,
 Dat zout 't geen 't al bewaart voor smetten.
 Wy dryven HARTEVELD voorby,
 EN ELSENBURG. Ô keurbanketten
 Voor 't graag gezicht vol zwier en praal.
 Ik zie wy zyn voor ZOETENDAAL.

O ZOETENDAAL! zo wel geleege,
 Zo net gebouwt, zo schoon beplant.

O ZOETENDAAL! zo 's Hemels zeegen,
 Gelyk ik wensch, u houd in stand,
 Zal't lommer van uw Laan de boorden
 Van deeze Vliet met nieuwe pragt
 Verçieren. ô gelukkige oorden!

Uw waardige Bezitter tragt
 (Het welk aan veelen is gebleeken)
 De waare vriendschap aan te kweeken.

Hier kan ik den verdienden lof
 Niet van Heer BYLEVELD verzwynen,
 Die menig Slot en schoonen Hof,
 (Zyn roem moet aan de starren stygen,)
 Door zyne voorspraak heeft verschoont,
 En hen, naast God, den brand ontrukte:
 Maar deeze dienst wierd slegt beloont:
 Een schynvriend, ja een onderdrukte
 In dit geval, zocht hem in haat
 Te brengen, door een snood verraad.

Maar de eed'le Magistraat, bewoogen
 Door deeze daad, heeft hem bewaart.
 Dus ziet men hoe het meededoogen
 En trouw door een' ondankb'ren aart,
 O braave Priester! word vergeeten.
 Geloofsgheschil, door wraak verleid,
 Wat gruw'len durft ge u niet vermeeten!
 Maar 's hemels Oppermajesteit
 Vergeld de deugd, wie ze ook mag pleegen!
 Ach wou dit ieder overweegen!

Daar zien wy **GOUDESTEIN**, gesticht
 Van de eed'le telg der Maarfeveenen,
 Dien Burgerheer, die als een Licht
 In Amstels Raadhuis heeft gescheenen;
 Die hier een Tempe op 't groen tapyt
 Van 't veld voltooide, in die bosschagie
 Gepoot, geplant door wakk're vlyt.
 Wiens hert word niet door deez' plantagie,
 Welks wederga men weinig vind,
 Verrukt, die 't dichte lommer mint!

De kiel doorsnyd de zilv're vlieten
 Voorby het Rechthuis met een vaart,
 Terwyl we een schoon gezicht genieten,
 Onze oogbeschouwing dubbel waard.
 Wie moet deez' heerlykheid niet looven,
 Die t'elkens voor ons open legt!
 Maar welk een trits van Vorsten hoven
 Streelt ons hier 't hert? 't is **HOOGVECHT**;
 't Is **OTTERSPOOR** 't geen wy zien ryzen,
 En **GANZENHOEF**, met reën te pryzen.

Elk Hof verdient byzond'ren lof:
 O **HOOGVECHT!** ik moet u roemen;
 Wat vind ik niet al ryke stof
 Om u een Paradys te noemen,
 Waar in Heer **SWEERTS** zyn rust en vreugd
 Steeds vind, na de afgesloofde pligten;
 Hier word de droefheid zelf verheugt.
 O welk een reeks van keurgezichten!
 'k Zie Kom, Terras en Kabinet:
 'k Zie wond'ren, waar 'k myn voeten zet.

Maar hoe verrukt uw stand myn zinnen,
 O OTTERSPOOR! ô Vechtjuweel!
 Wie moet uw schikking niet beminnen?
 Indien ik hier van ieder deel
 Een schets wou toonen, 'k zou verdwaalen
 In zulk een doolhof van vermaak:
 Hier kan uw Heer zyn hert ophaalen;
 Gewis, hy zou deez' zuiv're smaak
 Van wellust, daar't al voor moet wyken,
 Niet wisselen voor Koningryken.

Nu eens het Lustpriëel beschouwt
 Van een der deftigste Regenten,
 Dien Amstels Rechtbank word vertrouwt;
 Die elk zyn' pligt tracht in te prenten
 Door wyze voorgang, heus van aart;
 Een echte spruit der Batavieren;
 Een flonkersteen, steeds roemens waard,
 Daar't Y zyn Scheepskroon meê kan çieren.
 De Hemel voer' hem op den trap
 Van eer, door 't Burgermeesterschap.

Heb ik, dus vry en onbedwongen,
 Heer MAARSSEVEEN, vergeef het my,
 Een weinig tot uw' lof gezongen,
 't Is waarheid, en geen vleiery.
 Maar, Reisgenooten, ziet deez' dreeven
 Die als geschooren muuren staan,
 Daar't lieflyk groen kan schaduw geeven;
 Hoe vrolyk lacht ons alles aan!
 O GANSENHOEF! 'k heb op uw gronden
 Een keurlyk zielvermaak gevonden.

Maar hoe, regeert hier Cerberus?
 Of braakt een Etna deeze vonken,
 Of Hekla, of Vezuuius?
 Of word hier 't wapentuig geklonken
 Van Mulciber, daar 't dierbaarst' bloed
 Door word gestort in oorlogs-stormen?
 Neen, Reisgenooten, 't is een gloed
 Die steenen kan uit klei hervormen
 't Geen in een harde stof verkeert,
 Tot nut der Bouwkunst, nooit volleert.

O ROTGANS! 'k voel myn' geest gedreeven,
 Nu KROMWYK my in de oogen blinkt,
 Om u behoorlyke eer te geeven,
 Hoewel met flauwe en glanslooze inkt.
 O Dichter! die deez' kleenen tooren
 Tot uw Parnas verkooren had,
 Wat liet gy hier al klanken hooren!
 De Vechtstroom was uw hengste-nat.
 Al moet gy 't licht des leevens derven,
 Uw Poëzy zal nimmer sterven.

Ziet hier OUD-AA aan d'eenen kant
 Aan d'and'ren NYENRODE praalen,
 Voor ruim twee eeuwen afgebrand
 (De wraak van Levi kent geen paalen)
 Door eenen Mytervorst, gewoon
 Deez' Streck als een tiran te plaagen;
 Ook heeft het noch eens zulk een hoon,
 Door Luxemburgs bevel, verdraagen,
 In 't Noodjaar, toen der Franschen macht
 's Lands Vryheid had bynaar verkragt.

Doch toen 't verloft was van dien kluiſter,
 Is 't weder heerlyk opgehaalt,
 Gelyk men 't nu beſchouwt vol luifter.

Maar zacht, wat Luſthof of hier praalt?
 Waar zyn we, aan d'Arno of te Romen?
 Wat Tivoli is hier geplant?
 Wie kan zyn oogenuſt betoomen?

Heer BOENDERMAAKERS vlug verſtand
 Kan hier, om dit geweft te kroonen,
 Italië aan de Vecht vertoonen.

Ja, ziet deez' wond'ren van naarmy,
 Maar wagt u voor de waterſtraalen;

Men heeft het oog op u en my;
 Nieuwsgierigheit kan ligt verdwaalen:

't Gaat wel, wy worden reeds beſproeit
 Door heimelyke hinderlaagen.

O Veldpaleis! 't geen overvloeit
 Van keurſtof, 't geen elk kan behaagen,
 Wat zyn wy niet aan u verpligt!
 Duur lang bekoorlyk Vecht-gezicht.

De Middagzon genaakt het Zuiden,
 En ſchiet haar ſtraalen, heet van gloed,
 Op akkers, boomen, bloemen, kruiden,
 De Bouwman hoopt op overvloed
 Van vruchten, door dit groeizaam weder.

Aanbiddelyke Majesteit,
 O bron van heil en vreugd! hoe teder
 Bemind ge't menſchdom? hoe bereid
 Uw Voorzorg duizend dierb're gaven,
 Om ons te voeden en te laaven!

'k Zie GUNTERSTEIN, dat praalgebouw,
 Dat Lustpaleis van Heer VAN COLLEN,
 Die Hoofdschout van beproefde trouw,
 Die 't duizendhoofdig beest voor 't hollen
 Aan 't Y betoomt, door 't ryp verstand:
 Een Cefar, in den kryg ervaaren:
 Een Cato van ons Vaderland,
 Die nimmer zal zyn ziel bezwaaren,
 Om 't recht te kreuken door verraad,
 Uit onverzaad'baare eigenbaat.

De flonkerstar der Barnevelden,
 Die Martelaar van staat, wiens lof
 Geen tong ooit kan naar waarde melden,
 Was eertyds Heer van deezen Hof
 En 't aad'lyk huis, zo wel geleege,
 Welks ruime standplaats, in 't verschiet
 Vol boshcieraad en wandelweegen,
 Een' nieuwen luister aan deez' Vliet
 Kan geeven, voor nieuwsgierige oogen.
 Wat hert word hier niet opgetoogen!

Wy zyn te BREUKLEN, daar 't geweld
 Wel eer het Fransche slagzwaard zwaaide,
 Met d'onverzoenb'ren Moord verzelt,
 Die honderden van lyken maaide;
 Men hoorde niet dan kreet op kreet;
 Men zag, ô droevige vertooning!
 O gruweldaaden! al te wreed
 Voor d'allerchristelyksten Koning,
 (Wat viel 't den Landzaat hard en zuur)
 Dit schoon gewest in vlam en vuur.

Ziet daar 't geen ons weêr kan bekooren,
 Wat al priëlen op een ry;
 HOFWERK en VECHTVLIET praat van vooren,
 QUEEKHOEVE en GROENEVECHT op zy';
 Wie moet niet in al 't schoon verdwaalen?
 Ginds WEERENSTEIN en VYVERHOF:
 Indien ik alles zou verhaalen
 Wat strekken kon tot roem en lof
 Van deeze lommerryke strecken,
 Het zou my aan de tyd ontbreeken.

Maar welk een Veldpaleis vertoont
 Zich hier, zo deftig in zyn deelen?
 't Is OVERHOLLAND, ryk gekroont
 Met cierelyke Hofjuweelen:
 Heer H UIGENS, een voortref'lyk Lid
 Van Amstels Rechtbank, ryp van oordeel,
 Heeft deeze Lustplaats in 't bezit,
 Daar 't brein, vermoeit door last, tot voordeel
 Van 't algemeen, zich op vermaakt,
 En eene zuiv're wellust smaakt.

De Jaagfschuit, vol gepropt van menschen,
 Bruift voor ons heenen: wat gemak
 Kan iemand meer in 't reizen wenschen?
 Om dus, als was hy onder dak,
 Al slaapende zyn togt te spoeden?
 Dit voorrecht heeft ons Vaderland
 Door 't recht gebruik der watervloeden:
 Hier bied de konst natuur de hand,
 En dient die zuster naar vermoogen.
 Dit hield een * Prins eens opgetoogen.

Deez'

Deez' Plaats rust op de STARRE-SCHANS;
 Gebouwt, toen 't oorlog de ingewanden
 Van ons Gemeenebest bykans
 Doorknaagt had, met bebloede tanden;
 Nu blinkt zy als een diamant,
 Omringt van de allerschoonste Linden;
 Nu zien we een Vyver net beplant,
 Zo schoon als ergens is te vinden.
 Wat geeft de Vrede een' vrugtb'ren oogst,
 By 't krygs-geweld, 't geen 't al verwoest.

Zo teelt het vroom en zacht geweeten
 Een bron van vreugd, een' schat van rust!
 Daar 't hert, van wraak en haat bezeeten,
 Het heuglyk licht van blydschap bluft.
 Wat stort hy in een' poel van plaagen,
 Die eeuwig wrokt, en tergt, en byt!
 Wat moet hy niet al ramp verdraagen,
 Die met zyn boezemvyand stryd!
 Byzonder als hy, tot zyn schade,
 De hulp versmaad van Gods genade!

O RUPELMONDE! ô Vecht-kleinood!
 Hier wenst myn geest te speelemeien;
 Gy zyt, hoe klein, in luister groot,
 Door de overdekte wandelreien
 Van keurig groen, daar 't zonnelicht
 Vergeefs door 't lommer tragt te booren.
 O zielverrukkelyk gezicht!
 Uw stand kan Koningen bekooren:
 Uw Boomgaard is alom bezet
 Met in-en uitheemsch hofbanket.

Hier word uw Heer, die 't Buitenleeven
 Bemint, bevryd van laft en leed,
 Steeds ftof tot nieuwe vreugd gegeven
 Met zyn geliefde MARGAREET:
 Hier kan hy vrolyk speelevaaren,
 't Zy hy laveert, of ruimschoots zeilt,
 En klieft de kabbelende baaren,
 Of achter 't riet de diepte peilt,
 Om 't ftomme visje te bezetten
 Met angelroê, of fchakelnetten.

Dit 's NIEUWERSLUYS, een klein gehugt,
 Waar in men 't Koftfchool kan befchouwen
 Het geen de jonkheid houd in tucht;
 Hier liet de nood een Sterkte bouwen,
 Die 't wreed geweld van * Lodewyk
 Kon dwingen, door metaale monden.
 De Moord, begruift van bloed en flyk,
 Laat recht noch wetten ongefchonden,
 Wanneer ze met haar flagzwaard zwaait,
 En duizenden van lyken maait.

Maar welk een Vechtzon met haar ftraalen
 Vervult myn hert met vrolykheid?
 't Is OUDERHOEK, nooit af te maalen
 Naar waarde! elk maak' zich nu bereid,
 In 't aangenaame lenteweder,
 't Gezicht te ftreelen langs deez' Vliet;
 Men zette zich op 't Bergje neder;
 Hier ziet gy wond'ren in 't verfchiet;
 Wie moet deez' Plaats, fteeds hoog te roemen,
 Geen aardfche Paradyskroon noemen.

Het

Het lust me, wyl ge 't oog voldoet,
 Deez' keurgezichten te beschryven;
 Op dat deez' smaak van 't lief'lyk zoet
 Steeds mag in uw gedachten blyven,
 Tot lof van d'eed'len Eigenaar,
 Wiens heusheid ieder kan behaagen;
 De Hemel wil hem voor gevaar
 Behoên, op dat hy nog veel dagen
 Deez' Lusthof naar zyn' wensch bewoon'.
 Wel aan, elk luist're naar myn toon.

A A N D E N H E E R E

ANTONI VAN HOEK,

OP ZYN ED^s: LUSTPLAATS,

O U D E R H O E K.

*Gy die op OUDERHOEK met vreugd
 Uw hertsbegeerte kunt bepaalen,
 En u in 't vrolyk groen verheugt;
 Wat weelde kan by de uwe haalen,
 Beleefde Heer! hoe ryk en wys
 Bezit gy 't Vecht'sche Paradys!*

*'t Zy in uw Speelhuis 't lief'lyk kweelen,
 Van Leeurik en van Nachtegaal,
 De zinnen wegrukt onder 't speelen,
 Door hun beminneelyke taal,
 Wanneer ge uw' vedelklank laat hooren,
 Die zelf de droefheid kan bekooren.*

't Zy ge in uw Boomgaard met vermaak
 Ziet, boom by boom, met vrucht beladen,
 Die, door haar keurelyke smaak,
 Lukullus wellust zou verzaaden;
 Want hoofsche lekkerny is wind
 By 't geen men hier in volheid vind.

't Zy kabinet of wandelreien,
 Zo net en konstig overdekt,
 De ziel verlokken tot vermeien,
 Die uur op uur word opgewekt
 Tot bly gejuich en vrolyk zingen,
 In 't doolhof van veranderingen.

't Zy u de ciere lyke haag
 En Lindelaan houd opgetoogen,
 Die, opgeslaagen van om laag,
 Tot in den top, aan ieders oogen
 Een schat van hertsgenoegen geeft,
 Daar 't dichte loof steeds schaduw heeft.

't Zy 't rotzig Berg je kan verbeelden,
 Wanneer men naar beneeden ziet,
 Een nieuw Arkadia, vol weelden,
 Een Tempe, daar u in 't verschiet
 Een heerlyk konststuk word gegeven,
 Van d'Oppermajesteit geweeven.

't Zy de echo, zonder tong en mond,
 't Geluid te rug kaatst, lief en teder,
 Wyl 't sloepje u in den avondstond
 Den Vechtstroom opvoert, heen en weder,
 Daar gy gerust uw adem haalt,
 Wyl 't oog in 't schoon gezicht verdwaalt.

Waar langs men 't aangenaame lommer
 Steeds dubbeld ziet, daar 't zwaantje zacht
 Op vlerken voortdryft, zonder kommer,
 Hoogmoedig op zyn vederpracht,
 Welks wit de melk en sneeuw durft tarten;
 Een voorbeeld van oprechte harten!

't Zy ge aan de Kom, in't schoon verschiet,
 By 't beeld van Fred'rik, hoog verheeven,
 Den tweed' en derden Willem ziet,
 Met zyn Maria, net naar 't leeven:
 Hoe steekt hier 't marmer af by 't groen!
 Waar kan 't gezicht u meer voldoen!

't Zy in uw' ciereyken Vyver
 De Karperstryd om 't brood begint,
 Daar elk zyn vlyt betoont en yver,
 Gelyk men 't in de waereld vind;
 Deez' raakt aan 't vloejen, die aan 't ebben:
 't Is all' om 't houden en om 't hebben.

Het zy gy u met vuur vermaakt,
 Geen haart- maar lucht-vuur, aan de randen
 Der Vliet, wanneer de vuurpyl blaakt,
 En alles wat de konst doet branden;
 't Kanon gaat los, 't geen ongestoort
 Kan bald'ren, dat het Utrecht hoort.

't Zy 't Speeljacht u langs Vorstenhoven
 Voert naar de Bisschoplyke stad;
 Hier kan de VECHT den roem verdooven
 Van Seine en Arno, ryk van schat:
 Deez' Lustpaleizen kunnen toonen
 Wat Koningen aan d' Amstel woonen.

Het zy ge aan de eed'le Poëzy
 De hand leent, die u nooit verveelde;
 Dus lacht gy met de slaverny
 Van staatzucht, eigenbaat, en weelde,
 Europe blaake in oorlogsgloed;
 Geen schrik verzet uw vry gemoed.

Het zy ge met onbreekb're banden
 Van zuiv're vriendschap, ieder trekt
 Naar uw beroemde Lustwaranden;
 Van zuiv're vriendschap, nooit bevreemd
 Van hoogmoed, veinzery, en streeken,
 Gy hebt geen' angel om te steeken.

Hier zit de Vryheid op haar' troon;
 Hier woont geen dwang, om elk te parssen
 Tot overdaad; hier heerst geen hoon;
 Geen nyd mag op haar tanden knarssen:
 Dies roem ik dan deez' Plaats met recht
 De Koninginne van de Vecht.

't Zy ge in de keur der schoonste boeken
 Uw lust boet, aan den warmen haart,
 Of konst in Rogman op wilt zoeken,
 Een schat by u op 't schoonst bewaart:
 Dus leeft gy in uw buitenwooning
 Geruster dan de grootste Koning.

Wie zou, na yv'rig onderzoek,
 Die keur had om naar wensch te wonen,
 Uw' schoonen Lusthof, Heer VAN HOEK,
 Niet kiezen voor verheeven troonen,
 Of schat, daar menig op vertrouwt?
 Gewis, de rust is meer dan goud.

*d' Alzeegenaar, die 't all' moet geeven,
 Die elk' Saisoenbeurt paalen stelt,
 Wil u in 't eenzaam Buitenleeven
 Voor ramp, voor onraad, en geweld,
 Door zyn Almogenheid bewaaren;
 Leef noch een reeks van blyde jaaren.*

Wend nu van Ouderhoek het oog
 Naar Loenen; wie zou om Florenssen,
 Deez' kostelyken regenboog
 Van Lustpaleizen, ooit verwenssen?
 Ja 't prat Frascati, daar voorheen
 De groote Cicero op woonde,
 Toen Romens luister elk bescheen,
 Terwyl haar hoogmoed ieder hoonde,
 Doet van haar' hoogen heuveltop
 Zich niet vermaakelyker op.

Hier kan Heer PELS zyn rust steeds vinden
 In deeze Hoeve, met zyn kroost,
 By 't hofcieraad van Els en Linden;
 Heer Pels, wiens naam in 't West en Oost
 Geviert word, en gekroont met zeegen
 Zo ver de Koopvaardyvloot zeilt,
 En bruiſt door ongebaande weegen,
 Daar nooit de diepte word gepeilt.
 Wie winſt of ſchade krygt door 't waagen,
 Deez' Zuil kan Amſtels Koopſlot ſchraagen.

Myn hert is om uw' stand vol vreugd,
 O MIDDELHOEK! wien 't ook mag belgen,
 Alwaar Heer BIERENS zich verheugt
 Met zyn Beminde en braave telgen.

Hier ziet men een gezonde lucht,
 Daar 't kabbelen van frisse stroomen,

Daar akkervelden, ryk van vrucht;
 Ginds 't lommer van de lindeboomen.

O Vecht! hoe streelt ge myn gemoed,
 Door all' uw zielbekoorlyk zoet!

Wat Hofpraal ryft hier voor onze oogen?

't Is NIEUWERHOEK, welks braave Heer
 De deugd gevoegt heeft by 't vermoogen;

Dus blinkt zyne onverwelkbaare eer:
 Geen vleizucht met haar looze strecken

Heeft my bewoogen tot dien lof,
 Wyl Kerk en Beurs hier voor my spreekken,

Zy hebben beide ryke stof
 Om Heer VAN TARELINK te pryzen;
 'k Laat Amsteldam dat oordeel wyzen.

Hier kan zyn afgesloofde geeft,
 By 't zingen van de nachtegaalen,

In de open lucht, die 't hert geneest,
 Geruft en vrolyk adem haalen

Met zyn Gezin, 't geen jaar op jaar
 Vermeerdert onder 's Hemels zeegen:

Dus kroont d'Alwyze Zeegenaar
 Uw' welstand met een' milden reegen
 Van zyne gunst, die 't all' verblyd,
 O Koopheer! vol verstand en vlyt.

Befchouwt eens 't Lusthof en de perken
 Daar Floraas Bloemhof daag'lyks groeit,
 Waar aan den Vreemdeling kan merken
 Hoe hier de Handel heeft gebloeit;
 Hoe blinkt dit Speelhuis, 't geen verheeven
 Op eenen dubb'len vyver rust!
 O zielverrukkelyke dreeven!
 Myn geest, op landvermaak belust,
 Zou hier een reeks van zomerdagen
 Verslyten kunnen, met behaagen.

Ziet daar 't aloude KROONENBORG,
 Welks Stichter in zyn bloed moest baden,
 Daar Velzen zat vol angst en zorg,
 Toen hy Graaf Floris had verraaden,
 En door een' wreedten wrok vermoort.
 Wat baart de hoogmoed al elenden!
 Wat brengt ze niet al gruw'len voort,
 Wanneer ze een' Vorst tot vrouwenschenden
 Weet aan te hitsen, tot zyn straf,
 Waar door hy eerloos daalt in 't graf!

Wy zyn te LOENEN, o myn Vrinden!
 Wy zyn in 't Stichtse Paradys:
 Kan iemand beter standplaats vinden,
 Daar ieder oogvermaak om prys
 Haar wond'ren voor 't gezicht doet praalen?
 O neen, elk reiz' vry waar hy wil,
 Hier moet men in all' 't schoon verdwaalen:
 Myn Zangster zit verstomt en stil,
 't Ontbreekt haar' Geest aan kragt en woorden
 In 't net beschryven deezer oorden.

Een fchrand're Teekenaar kan hier
 Meer leeren, dan uit fchrift en boeken;
 Een Schildergeest zyn trek en zwier
 Affchetfen op panneel en doeken,
 Als hy Natuur op 't fchoonft' befchouwt,
 By 't fchitteren der zonneft'raalen;
 't Zy hy een akkerveld, of woud,
 Of heerlyk landschap af wil maalen,
 Of in 't verfchiet een pragtig hof;
 't Ontbreekt de Kunst hier aan geen ftof.

Of Loenen Luna hier beteekent,
 Als of men 't licht der volle maan
 Had aangebeên, is mis gerekent,
 Of heeft myn oordeel mis geraân,
 Ik wil 't wel om een beter geeven;
 Maar Naam-afleiding heeft 'er veel'
 Van 't fpoor der reeden afgedreeven,
 Die harffenschimmen voor 't Juweel
 Der waarheid hebben aangenoomen,
 Om van een vlug verftand te droomen.

O! welk een aangenaam gezicht
 Verheugt de ziel in deez' Plantagie!
 Wie heeft deez' Lusthof hier geftigt?
 Omringt van Laanen en Boffchagie,
 't Is Heer PERSYN, die 't heilig recht,
 Als Leenheer van 't vermaarde Loenen,
 Naar billykheid en raad beslegt:
 Wie wenft om fchoone kunftfeftoenen,
 Die vrouw Natuur in volle kragt
 Befchouwt, daar 't alles lonkt en lacht.

Geen minder blydschap kunt ge geeven,
 O WALLENSTEIN! ô Vechtpaleis!
 Door uw bekoorelyke dreeven
 En Vyvers, daar men reis op reis
 Verdooft, door veel' veranderingen,
 In meenig kunstig kabinet;
 Het lust my tot uw' lof te zingen,
 Want waar men hier zyn' voeten zet,
 Of d'oogen slaat, o Reisgenooten!
 't Is al met wellust overgooten.

Wat Lustplaats zien we aan de overzy?
 't Is OOSTERVECHT met zyn Priëelen;
 Hier vind Heer SINKENSON zich vry
 Van zorgen, die de ziel verveelen;
 Hier kan hy, van 't gewoel bevryd,
 In schaduwryke wandeldreeven
 De snipperingen van zyn' tyd
 Besteên. Gelukkig Buitenleeven,
 Als 't hert, niets kwaads bewust, nooit wroegt,
 En leeft, hoe 't gaan mag, steeds vernoegt.

O driemaal zalige Ingelanden!
 Die hier uw wooning hebt gevest,
 Daar u geen kryger aan zal randen
 Die zich door rooven voed en mest,
 En 't meededoogen nimmer kende;
 Hier stoort geen wapenklank uw rust,
 Noch zet deez' Landstreek overënde,
 O neen! de lieve Vreede kust,
 De dierb're Vryheid met behaagen,
 Nooit afgerecht op slinksche laagen.

De klaverwei geeft melk en room,
 En os en schaap, het vet der aarde;
 Hier druipt een milde honigstroom,
 Die 't Bytje door zyn vlyt vergaarde
 Uit boekweitbloem en rooze knop,
 En toont den Lusiaart zonder spreekken
 Zyn' pligt, ja zegt hem lessen op,
 Om de allerfnoodste der gebreeken
 Te vlieden als de veege pest,
 Wyl hy hem tot den arbeid preft.

O goude zee van Koren-aaren!
 Daar 't westewindje over speelt,
 Die haast de schoonste vrucht zult baaren;
 Hoe zacht, hoe teêrgevoelig streelt
 Gy ons gemoed, 't geen opgetoogen
 Door zulk een' schat van vreugde-stof,
 De wond'ren van Gods Alvermoogen
 Tragt uit te breiden, tot zyn' lof.
 Wel aan, myn Vrienden, laat ons zingen,
 Ik kan myn zanglust niet bedwingen.

Zag iemand immer een Gewest
 Of Koningryk zo heerlyk bloejen,
 Dan ons benyd Gemeenebest?
 Daar duizend dierb're vruchten groejen;
 Daar alles steeds word aangebragt
 Voor lekk're tongen, van vier winden:
 Kon Vader Jacobs nageslagt
 In Canaän die wellust vinden,
 Welks glans haar oog met vreugd bescheen,
 Die hier genooten word? o neen!

Gelukkig hy, die, zonder kommer,
 Hier onder zynen wynstok leeft,
 In schaduw van 't bekoorlyk lommer,
 En niets meer wenscht, dan 't geen hy heeft,
 Die t'elkens door bespiegelingen
 Een schooner heerlykheid beschouwt,
 En 't hert van de ondermaansche dingen
 Ontlast, en op geen drifzand bouwt;
 Een staat, daar duizend Koningryken
 Met all' hunn' schat voor moeten wyken.

't Gaat wel, wy zyn te VREDELAND;
 O naam, hoe zoet klinkt ge in myne ooren!
 Een neeringryke Plaats, welks stand
 Wel eer een' Bisschop kon bekooren,
 Dat hy die tot een vaste Stad
 Wou maaken, aan deez' frisse stroomen,
 Die hy uit een' geroofden schat,
 Den bergbewooners afgenoomen,
 Door 't oorlog daar all't kwaad uit spruit,
 Voltoojen wou, maar 't wierd gestuit.

Vermaaklyk VRELAND! leer my denken
 Aan 't Vredeland van hooger staat,
 Daar 't oorlog nooit de rust zal krenken;
 Een vaste Stad, die nooit vergaat,
 Daar de Eng'lenrei, met vrede kroonen
 Verçiert, van twist noch wraakzucht weet;
 Een Stad, daar niemand in zal wonen
 Dan zulken, die in vreugd en leed
 Standvastig, steeds met hert en zinnen
 De vrede en heiligheid beminnen.

Wy streeven, daar ons niemand stuit,
 Voorby het eiland der REAALEN,
 En zien reeds in 't verschiet vooruit,
 Verlicht door de avondzonnestraalen,
 Het aad'lyk Huis te NEDERHORST,
 Welks grond een reeks van vaste muuren
 En tweepaar sterke toorens torst,
 Gebouwt om eeuwen te verduuren;
 Doch heden is men in 't gemeen
 Wat zuiniger op kalk en steen.

Ziet daar, nu kan men 't klaar beöogen;
 d'Aloudheid toont in dit gesticht
 Haar' eed'len zwier en groot vermoogen.
 Wat Dorp komt zich voor ons gezicht
 Zo hoog vertoonen aan deez' vlieten?
 Het is DEN BERG: ô die hier stil
 Mag leeven zonder zielsverdrieten,
 Bevryd van Staat- en Kerkgeschil,
 En 't geen de rust verstoort wil myden,
 Behoeft geen Vorsten te benyden!

Hoe veilig is hy die 't gewoel,
 Zo veel als mooglyk is, wil derven,
 Om met een levendig gevoel,
 Wyl hy in deez' woestyn moet zwerven,
 't Gemoed, ver boven zon en maan,
 Uit slyk en aarde te verheffen;
 Dan schrikt hy voor geen Staats-orkaan;
 Dan zal geen kille vrees hem treffen
 Voor doodsgevaar; dan smaakt zyn geest
 Een schets van 't eeuwig Bruiloftsfeest.

Maar zacht, wat komt onze aandacht stuiten?

Pas op, dien 't floeproer is vertrouwt;

Het is een reeks van waterschuiten,

Daar Amsteldam zyn bier uit brouwt;

Wat schatten zou het niet betaalen,

Indien deez' versche waterstroom

Steeds vloejen mogt door zyn kanaalen?

Nu moet men steeds aan uwen zoom,

O Vecht! verschynen, en gebruiken

Het vocht uit uw kristalle kruiken.

Wy zyn dan eindelyk geland

Voor PETERSBURG, myn Reisgenooten,

Voor Petersburg, zo schoon van stand,

Welks roem ik nimmer kan vergrooten

Naar waarde; ik zie, gy staat bedeeft

Voor zo veel' wonderen, myn vrinden,

Deez Lustplaats, door Heer SCHYNOETS geeft

Ontworpen, kan naau weêrga vinden.

O Vecht! hoe heerlyk sluit ge uw' kring

Met zulk een' onwaarderb'ren ring!

O schrand're Schik-konst! hoog te looven,

Hoe net hebt ge alles hier verdeelt!

O Petersburg! ô roem der Hoven!

Uw Koninglyke pracht verbeelt,

Ja tart zelf de Italjaansche kusten

Met hun paleizen, ryk van schat;

Hier kon Czaar Peter veilig rusten,

Als hy, door staatzorg afgemat,

Zich zelf had door 't gewoel verlooren:

Dit Landjuweel kon hem bekooren.

Betoov'rend Hof! myn oog verdwaalt
 In Laanen, Kabinetten, Dreeven,
 Fonteinen, heerlyk opgehaalt,
 Die duizend waterstraalen geeven:
 In 't Lusthuis, naar de kunst gebouwt,
 En alles 't geen elk kan behaagen,
 Wanneer men 't eens met ernst beschouwt.
 O Tempe! is 't mooglyk, mag ik vraagen?
 Hoe komt deez' pracht in dit moeras?
 Noch korts een ruime waterplas?

Dus Vorst'lyk kan een Koopheer leeven
 Door 's Hemels zeegen, zorg en vlyt:
 Dit alles kan den handel geeven,
 In weêrwil van de bitse nyd.
 Gy kleene Prinssen, die uw zaalen
 Ten roof aan de armoê geeven moet,
 Laat af van al uw ydel praalen;
 De Waereldstad aan d'Amstelvloed,
 Hoe wonderlyk 't u klinkt in de ooren,
 Teelt Koningen op Schryfkantooen.

Dus kan 't vereenigt Nederland,
 Door 's Koopheers muntmetaal gesteeven,
 Als 't word behandelt met verstand,
 De wet aan Koningryken geeven,
 De weegschaal in den Evenaar
 Behouden, en zich zelf behoeden
 Voor zeeharpyën, vol gevaar,
 Om in een' storm van tegenspoeden,
 Wanneer eene oorlogsvlaag het preft,
 Te waaken voor 't Gemeenebest.

Wy moeten voort; elk zett' zich neder.

O Petersburg! blyf lang in stand,
Wy zien u moog'lyk nimmer weder.

Die Plaats, gekogt of aangeplant
Door BRANDJES, is hier wel gelegen

Tot allerhande viſſchery,
Welks handel hy, door vlyt en zeegen,

Met winſt gedreeven heeft aan 't Y:
Dit Landhuis kan u klaar ontdekken,
Hoe hy uit Baars wiſt goud te trekken.

Door welk een zoete tovertaal
Beweegt gy ons tot bly geſchater,

O wydberoemde Nachtegaal!

Terwyl de Vechtzwaan bruiſt in 't water,

En kromt zyn' hals gelyk een boog
Welks pluim de ſneeuwvlok durft braveeren;

Nu ſteekt hy trots het hoofd om hoog:

O edel dier! gy kunt ons leeren

Dat welluſt, ſtaat en overvloed,

Moet zwichten voor een blank gemoed.

Maar gy, begraaſde klaverweiden,

Ach! mogt de Landman, als wel eer
Zyn rund'ren op uw' grond geleiden!

Wat zou hy 's Hemels Opperheer
Al dankbaare offers op gaan draagen!

Maar nu de Veepeſt zich verheft,
Dwingt hem de nood tot droevig klaagen:

Doch deeze plaag, die Neêrland treft,
Word door Gods hand beſtuurt ten goede:

Men kuff' die Vaderlyke roede.

Ziet daar den HINDERDAM, gelegd
 In 't Noodjaar, om den ramp te stuiten,
 Toen 't onmeedoogend krygsgevegt
 Ons dreigde, en 't ongereegelt muiten;
 Toen wierd ook de Uittermeersche Sluis
 Gesticht, die wy voor uit beschouwen.
 Wie meld het schrikkelyk gedruis,
 't Geen zich verhief uit misvertrouwen!
 Het oorlog valt den Landzaat zwaar,
 Doch Burgertwist baart meêr gevaar.

Hier ziet men VECHTwyk met haar dreeven,
 Ginds DRIEMOND, doch aan de overzy',
 't Geen ons geen oogvermaak kan geeven,
 In deeze Vecht-tocht, van naby;
 Doch, konden wy den tyd wat rekken,
 'k Zou in dat heerlyk Gainjuweel
 Een' schat van wonderen ontdekken,
 Daar menig Vorst'lyk Vechtpriëel,
 Door Vyvers, Kommen, Keurgezichten,
 En Kabinetten, voor moet zwigten.

Hoe blinkt deez' avondstond in 't oog,
 Die 't hert verkwikt door 't lief'lyk bloozen!
 Maar welk een reuk stygt naar om hoog?
 Geen reuk van leliën en roozen;
 Maar van 't onedel nageslagt
 Der Ithakoische bootsgezellen,
 Hervormt door Circes tovermagt,
 Die in . . . doch 'k laat Homeer vertellen
 Van 't wonder, klaar gestelt ten toon
 In 't doolen van Laërtes Zoon.

Wy zyn te Weesp, nu kunt gy raaden
 Dat ik van zwynen sprak, die hier
 Zich steeds by duizenden verzaaden:
 Deez' Stad draagt roem op smaak'lyk bier
 En eene Schei-kunst die de kragten
 Behendig uit het kooren haalt;
 Een morgendrank daar veel' naar trachten,
 Die door het misbruik, afgedwaalt
 Van 't redenspoor, naar Java vlugten,
 Daar vrouw en kinderen om zuchten.

Verschooven, kleene en arme Stad,
 Moet gy den mond der Vecht bewaaren!
 Die, van de Zuiderzee bespat,
 Steeds bloot staat voor haar woefte baaren!
 Doch, schoon de Dichter van het Y
 Dus zingt: „Een ander mag beklyven,
 (Door een Meerminne profecy)
 „Maar MUIDEN zal wel MUIDEN blyven,
 Zinspeelende op uw nedrigheid,
 Een deugd die zelden word verbreid:

'k Heb echter reeden om te boogen
 Op uw aloud en aad'lyk Slot,
 Gebouwt door Floris groot vermoogen,
 't Geen namaals zyn gevangenkot
 Verstrekke, om Velfens haat te koelen,
 Niet blusbaar dan door zyne dood.
 O Vorsten! dien 't hoogmoedig woelen
 Behaagt, die eer en deugd verstoet
 Door eedbreuk, moord, en vrouwenschenden,
 Leert hier, hoe 't rad van Staat kan wenden.

't Is waar, uw held're glans verdooft,
 Wanneer men 't oog slaat op uw muuren;
 Maar, om uw nooitvolpreezen' HOOFD,
 Zal uw vermaardheid eeuwig duuren:

Dat dierbaar Hoofd, Geleerdheids Licht,
 Doet Oosten, Westen, Noorden, Zuiden,
 Door kracht van taal en maatgedicht,
 Reikhalzen naar 't Kasteel van Muiden,
 Daar 's Droffaarts Letterschat, geacht
 Van 't ryp vernuft, is voortgebracht.

Zo zien we in 't einde, ô Reisgenooten!

Deez' korten Speeltogt afgelegd.

'k Heb u veele adelyke Slooten,

En Lustpriëelen aan de Vecht

Vertoont, die veeler glans verdooven.

Wien lust het noch met lyfsgevaar

Te reizen naar uitheemsche Hoven?

Naardien men hier, zo wel als daar,

De kunst kan met natuur vereenen.

Wie wenscht om Romen of Athenen!

Wie wenscht om buitenlandsche praal,

Ten zy de waan hem heeft bedroogen,

Dien hier het keurigst' veld-onthaal

Word aangeboôn, en steeds zyne oogen,

Verlustigt met gemak in 't groen!

Dwaas is hy, die in vreemde hoeken,

Als hy zich kan by huis voldoen,

Een ingebeeld vermaak gaat zoeken;

Terwyl hy, hoe 't hem ook behaagt,

Den besten schat, gezondheid, waagt.

Gelukkig is hy, die zyn togten
 Bepaalt, en nooit door flinkfche lust
 In 't vry gemoed word aangevogten;
 Maar mist hy die verkwikb're rust
 Door eigen fchuld; geen marm're zaalen,
 Geen Luftpaleis, geen lekkerny,
 Geen kroonengoud, noch Vorst'lyk praalen,
 Kan, door de wreede dwing'landy
 Van 't dood'lyk wroegen, hem vertroosten,
 Al reist hy van het West naar 't Oosten.

Ik wensch, dat d'Oppermajesteit
 Aan U, en my, en elk wil geeven,
 Dat wy zyn magt en heerlykheid,
 Aan ons vertoont in 't Buitenleeven,
 Steeds roemen, uit een dankbaar hert;
 Ja, dat hy deez' vermaak'lyke oorden
 Bewaar' voor ramp en oorlogsmert,
 En 't overvloejen van deez' boorden.
 O Vliet! uw roem duur' jaaren lang.
 Hier eindig ik myn Vecht-gezang.

CLAAS BRUIN.

Gelukkig is hy, die zyn toegen
 Bepaalt, en niet door menschelike lust
 In zyn gemaakt word aangevoegen,
 Maar wilt hy de velle kbidie mist
 Door eigen schuld, geen minne zalen,
 Geen rampdalen, geen lekkeny,
 Geen kneemantel, noch Vosslyk dialen,
 Ken, door de wreede dwinglandy
 Van z dood lyk worden, hem verioffen,
 Al reis hy van het wett naar z Ooffen.

Ik wensch, dat de Oppermeester
 Aan U, en my, en elk wil geeven,
 Dat wy zyn zegen en blykheid
 Aan ons zedon in z blykgeeven,
 Speels roemen, uit een dankbaar hart,
 Ja, dat hy deez vermaklyke oorden
 Bewaart voor zyn en onnosstern,
 En z oerhogheit niet deez beorden.
 O Vlist! nu toom dat jaeren lang,
 Hier eindig ik myn Vecht-gezang.

CLAAS BRUIN

R

